

اونٹیز درسونه او مضمونونه:

هره ورځ ۵ درسي ساعتونه وي چي هر ساعت ۴۵ دقيقې وي.

هفته وار درسي وختونه

مضمون	صنف اول	صنف دوم - سوم	صنف ۴ - ۶
تعليم القرآن	۶	-	-
فقه و عقايد (دينيات)	۶	۶	۴
حساب (رياضي)	۶	۶	۶
قرآن كريم	-	۶	۴
لسان اول (پشتو يا دري)	۷	۹	۴
لسان دوم (دري يا پشتو)	-	-	۳
خط	۱	۱	۱
رسم	۱	۱	۱
سپورت	۱	۱	۱
جغرافيه	-	-	۲
تاريخ	-	-	۲
ساينس	-	-	۲
د هفته وار درسي ساعتونو مجموعه	۲۸	۳۰	۳۰

ازموينه:

ډگر مسيرو بنوونځيو لومړي ازموينه د جنوري په مياشت كي او

دسردسپرو بنوونځيو د جون په مياشت کې اخيستله کپړۍ او ۳ - ۸ ورځې دوام کوي. تر لومړۍ ازموينې وروسته لس (۱۰) ورځې عمومي رخصتۍ وي.

دگر مسپرو بنوونځيوکلنې ازموينه د مې په مياشت کې او د سردسپرو بنوونځيو د نومبر په مياشت کې اخيستله کپړۍ او ۳ - ۸ ورځې دوام کوي. تر کلنې ازموينې وروسته درې مياشتې عمومي رخصتۍ وي. ددې لپاره چې زده کوونکي په کلنې ازموينه کې بريالی شي بايد په هر مضمون کې لږ تر لږه ۳۰۵ (يا ۳۵) نمرې واخلي او د نمرې اوسط ۵ (يا ۵۰) وي. (په هر مضمون کې لوړه نمره ۱۰ يا ۱۰۰ ده).

هغه شاگرد چې د نمرې اوسط ۵ (يا ۳۵) نمرې خخه لږې نمرې اخيستي وي، مشروط گنل شوی او حق لري چې د نوي تعليمي کال د پيل کيدو څخه د مخه په هغو مضامينو کې بيا امتحان ورکړي چې پکې ناکام شوی دی. هغو زده کوونکو ته خاصه توجه کيدای شي چې په لومړۍ ازموينه کې په ښه توگه بريالی شوی خو په کلنې ازموينه کې د لږو غلطيو له امله ناکام پاتې وي.

همدا راز هغه زده کوونکي چې په ټولو مضمونونو کې ۵ (يا ۵۰) نمرې يعني ۳۰۵ (يا ۳۵) اخيستي خود نمرې اوسط يعني ۵ (يا ۵۰) نه وي پوره کړي، يانې په دريو مضمونونو کې د ۲۴ (يا ۳۵).

د ښوونکو مجلس کولای شي چې ددغه راز شاگردانو په برخه کې
فیصله وکړي چې بریالی وشمیرل شي، امتحان ئی بیا واخیستل شي او
یا ناکام پاتی شوي او پخوانی ټولگی بیا تکرار کړي.

د مکتب د اکمال لغو کول:

هرکله چې ښوونځی په قناعت بڅښونکي توګه فعال نه وي نو د
افغانستان لپاره د سویلېن کمیټه حق لري چې د مکتب اکمال لغو کړي.
دا حالت هغه وخت وي چې د یومیه حاضر و شاګردانو شمیر په هر
ټولګی کې تر (۱۰) تنو لږ وي، کله چې ښوونکي غیر حاضر وي او یا په
بل عبارت سر غړونه کوي، یا ښوونځی پوره یو تعلیمی کال (۹ میاشتې)
نه چلېږي.

هرکله چې ښوونځی په سیمه کې د نا امنۍ یا نورو غیر عادي شرایطو
په نسبت د مجبوریت له امله تړل شوي او تدریس نشي کیدای، د دا
رنګه ښوونځیو ښوونکو ته د مکتب موقتي تړل کیدو په نسبت تر دوه
میاشتو پورې معاش ورکول کیږي.

همدا راز د افغانستان لپاره د سویلېن کمیټه حق لری چې یو تربله سره
نژدی ښوونځی مدغم کړي یا ښوونځی د جنګ له وخت څخه پخوانیو
موقعیتونو ته انتقال کړي.

کیدای شي چې د بودجی محدودیتونه هم د ښوونځیو د اکمال د لغو
کولو سبب شي.

د بنوونکو د روزنی پروګرام:

هدف: د بنوونکو د روزنی د پروګرام هدف دادی چی د زده کړی نتیجه ښه شي او د تدریس حالت او دغه راز د سربنوونکو په اداري استعداد او لیاقت کی ښه والی راشي.

www.lihtoon.com

د بنوونکو کورسونه: پخوا تردی چی بنوونکی په کورس کی شامل شي د هغوی ضرورتونه د افغانستان لپاره د سویډن د کمیتی د بنوونکو د مشاورینو لخوا ارزیاږی شوي او د هغی د نتایجو سره سم په کورسونو کی د ګډون کولو لپاره انتخابیږی. د افغانستان لپاره د سویډن کمیته د عمومی رخصتیو په وختونو کی دوه میاشتني کورسونه د بنوونکو د روزنی د مرکزونو څخه په یو مرکز کی او د مکتب په داخل کی کورسونو په نامه کورسونه د ۲-۳ اونیو لپاره په ساحه کی دایروي، هر کال د ۵۰۰ بنوونکو په شاوخوا کی په دوه میاشتینو او د ۱۰۰۰ بنوونکو په شاوخوا کی د مکتب په داخل کی کورسونو کی روزل کیږی (دا د هغو ۱۸ ولایتونو لپاره ټول شمیر دی چی د افغانستان لپاره د سویډن کمیته پکی فعالیت کوی).

د سربنوونکو کورسونه:

د افغانستان لپاره د سویډن کمیته سربنوونکي هم روزي. د کورس

لومړۍ برخه د بنوونځۍ د ادارې چارو په هکله ده چې ۱۰ ورځې دوام کوي او دویمه برخه ئې د معلومات د تازه کولو لپاره یو تکراري کورس دی چې ۵ ورځې دوام کوي. هر کال د ۱۰۰ تنو سربښوونکو په شاوخوا کې (په هغو ۱۸ ولایتونو کې چې د افغانستان لپاره د سویډن کمیټه پکې فعالیت لري) روزل کېږي.

www.libtock.com.cn

تصديق:

هغه بنوونکي او سربښوونکي چې د افغانستان لپاره د سویډن د کمیټې په تربیوي کورسونو کې ګډون کوي د کورس تربشپړولو وروسته تصديق اخلي.

د نورو بنوونځیو بنوونکي:

د بنوونکو او سربښوونکو د کورسونو ګډون کوونکي کیدای شي په زیات شمیر سره په سلو کې تر ۲۰ د هغو بنوونځیو بنوونکي اوسي چې د افغانستان لپاره د سویډن د کمیټې لخوا نه اګمالیږي. د بنوونکي او سربښوونکي هم په کورس کې تر شاملولو د مخه د افغانستان لپاره د سویډن د کمیټې د بنوونځیو د مشاورینو لخوا ارزښتي شوي او انتخابیږي.

د بنوونځيو کتل:

هدف: هدف دا دی چې تعلیمي فعالیتونه د بنوونې او روزنې د پروګرام د بڼه کولو په منظور ارزښتی شوي او د بنوونځي د چارو په اړوند بنوونکو، سربښوونکو او ټولنې ته مشوره ورکول شوی او مرسته ورسره کيږي. دا هم هدف دی چې دا ترلاسه شي چې تعلیمي فعالیتونه د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې د پلانونو سره سم، د مرستو د پالیسۍ سره سم او د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې د بنوونې او روزنې د دستور العملونو سره سم پرمخ وړل کيږي.

د معلوماتو ډولونه (څرنگوالي):

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې مشاوران له بنوونځيو څخه په منظم ډول کتنه کوي. د کتنې په ترڅ کې به دوی په لاندې برخو کې معلومات را غونډوي:

د زده کونکو او بنوونکو شمیر، د بنوونځيو د زده کونکو او کارمندانو حاضري، د درسي موادو ویش، اداري چارې، د خلکو برخه اخیسته او د بنوونځيو د ودانولو او ترميمولو ضرورت.

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې مشاوران دنده لري چې د بنوونځيو د کتنې په ترڅ کې چې د يوه تعلیمي کال په اوږدو کې له ۴ تر ۶

ځلو پوری سرته رسیږي اړوند معلومات را غونډه کړي را غونډه شوو
معلوماتو ته به سمه بڼه ورکول کيږي او برسیره پردی چی په نورو برخو
کی به ترینه کار اخیستل کيږي دهغو کلنیو را پورنو په برابرولو کی به هم
ترینه کار اخیستل کيږي کوم چی د افغانستان لپاره د سویډن کمیته ئی
مرستندویه (Donors) معلوماتو ته وړاندی کوي.

د بنوونځیو ودانول او ترمیمول:

هدف:

هدف دا دی چی په افغانستان کی د لومړنیو بنوونځیو د تعمیرونو د
بیا ودانولو په پروسه کی په ګډه سره فعالیت سرته ورسیري او د تدریس
اوزده کړي لپاره یو مناسب چاپیریال را منځ ته شي.

د ۱۹۹۸ او ۱۹۹۲ کلونو ترمنځ د سویډن کمیټی په افغانستان کی
۱۴۰ بنوونځي جوړ کړي دي. پدی حساب په منځنی توګه په هر کال کی
له ۱۰ څخه ۲۰ پوری بنوونځی د بودجی د موجودیت په صورت کی
جوړ شوی دي. د بنوونځی د جوړولو (ودانولو) لپاره لاندی اساسات په
نظر کی نیول کيږي.

- د محل خلک باید کم له کمه په سلو کی شل (۲۰%) مصرف په

غاړه واخلي.

- د نجونو د بنوونځیو جوړولو ته د لومړیتوب حق ورکول کيږي.

- بنوونځي بايد له جنگ څخه دمخه موقعيت کي جوړ شي (د
نجونو بنوونځي استثنا دي).

- وروسته پاتې سيمي د لومړيتوب حق لري.

حقونه او مسئوليتونه (وظيفي):

www.libtool.com.cn

په افغانستان کي په ډيرو کليوالي سيمو کي د تعليم او تربيتي نورمال
شکل وجود نلري او د کليو ماشومان اکثراً بنوونځي ته له تلو څخه
محروم پاتې کيږي. مگر په اوس وخت کي اکثر خلک پدي پوهيږي چي
بنوونه او روزنه د يوه هيواد د ودې (انکشاف) لپاره ضروري گڼل کيږي.

هغه محلي خلک چي د بنوونې او روزنې پرمختيا سره علاقه لري يا
ميندي او پلرونه دي ته هڅوي چي خپل ماشومان بنوونځي ته واستوي
ياد بنوونځي په چارو کي برخه اخلي. پدي معني چي د خپل بنوونځي
لپاره مسؤليت په غاړه اخلي. نو په رښتيا سره به هم دوي په مجموع کي
د خپلي ټولني لپاره يوه نيکمرغه پرمختيا منځ ته راوړي.

محلي کميټي د بنوونځي د سربښوونکي او بنوونکو په فعال ساتلو
کي لوي رول لوبولي شي.

حقونه (حقوق):

☆ محلي خلک کولای شي چي د افغانستان لپاره دسويډن د کميټي

له کارکونکو سره په هغه وخت کې چې له بنوونځیو څخه لیدنه کوي وگوري (ملاقات ورسره وکړي).

☆ د کلیو خلک حق لري چې د سويډن د کميټې د بنوونځیو له مشاورانو سره خبرې وکړي او هغه تعلیمي مسئلې ورسره مطرح کړي کومې چې دوی په فکر مهمې دي

☆ د هر هغه محل خلک چې د سويډن کميټه د هغوی یو بنوونځی فعالوی دا حق لري چې خپل نظریات او یاشکایتونه د سويډن د کميټې د تعلیم او تربی مدیر، د سويډن د کميټې ساحوی رئیس یا په آخر کې د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې عمومي رئیس ته وړاندې کړي.

☆ د محلونو (کلیو) خلک کولای شي چې د بنوونکو/سرینوونکي په باب خپل نظر وړاندې کړي، خو د افغانستان لپاره د سويډن کميټه دا حق ځان ته محفوظ ساتي ترڅو د هغوی په باب مناسبه ارزیابي سرته ورسوي.

☆ د محل خلک حق لري ترڅو ملازمین (ساتونکي) مقرر کړي (ددغو ساتونکو له ډلې څخه یو تن د سويډن له کميټې څخه معاش اخلي)

وظیفې (مکلفیتونه):

☆ د بنوونځی د تعمیر ساتنه د محل د خلکو په غاړه او د شې له خوا څوکیدار ته دوی معاش ورکوي.

☆ د محل خلک باید (شل به سلو کی %۲۰) د بنوونځی د جوړولو مصارف په غاړه واخلي.

☆ د محل خلک د وړو ترسیماتو او ساتنې مسئولیت په غاړه اخلي.

☆ د محل خلک مسئولیت لري چی د ضرورت په وخت کی د

افغانستان لپاره د سويډن د کمیتی کار کوونکو ته د اوسیدلو (رهائش) ځای پیدا کړی.

www.libtool.com.cn

زده کونکی:

ټول زده کونکی باید د بنوونځی د بنوونکو او کارکونکی په وړاندې احترامانه حرکت وکړی. دوی باید د خپلو میندو او پلرونو، د کورنۍ د غړو او ټولنې له غړو سره نیک او مؤدبانه سلوک ولری. دوی باید د کلیو سپین ږیرو او لویانو درناوی وکړي او همدارنګه له خپلو همصنفانو سره دوستی او همکاري ولري.

حقونه (حقوق):

☆ دیوه کلی یا محل ټول هغه ماشومان چی عمر یی اوو کلونو ته رسیدلی او بنوونځی ته ټلای شي، یی لډي چی ددوی ژبه، نژاد، مذهب یا جنس په نظر کی ونیول شی په بنوونځی کی د شمولیت حق لری. ☆ زده کونکی حق لری چی یی له حق الزحمی په بنوونځی کی درس ولولی.

د افغانستان لپاره دسويډن کميټي د ۱۹۸۴ ميلادي کال راهيسې د مجاهدينو لخوا په آزادو شوو سيمو کې د تعليمي فعاليتونو اکمال پيل کړی دی. ويل کيدای شې چې په هغه وخت کې دغه اکمال په عاجل او سملاسي توگه وچې يو ځيني هلاک اړی د بنوونځيو فعال ساتل او د بنوونې او روزنې دله منځه تگ مخنيوی و. د روسي قواو تر وتلو وروسته د بنوونځيو اکمال د حجم او محتوی له حیثه زیاتوالی وموند او ورو ورو په پرمختیائی اکمال بدل شو. د افغانستان لپاره د سويډن کميټه د لومړنيو تعليماتو په بيارغونه او سرله نوی نه چلولو کې مرسته کوي، او پتيلي ئی ده چې داسې يوه کيفيت لرونکی بنوونه او روزنه رامنځته کړي چې د بين المللی معيارونو سره سمون ولري او د افغاني ټولنی د لگښتونو او معيارونو سره برابره وي.

د افغانستان لپاره د سويډن کميټه دا غوره گڼي چې د افغانانو بنوونځي د افغاني کلتور او اسلامي ارزښتونو په پام کې لرلو سره اکمال کړي. دغه کار د بنوونکو په روزنه او همدا راز د هغو تعليمي موادو په تيارولو کې انعکاس موندلی دی چې بنوونځيوته توزيع شويدي. د بنوونکو روزني او دغه راز د درسي کتابونو توليد د افغان تکړه کارمندانو لخوا بڼه غوره کړی او د ملی تعليمي نصاب او حکومتی اصولو پيروي کوی. د افغانستان لپاره د سويډن کميټه د ۵۰۰ په خواو شاکی لومړني

☆ هر يو ماشوم حق لري ترڅو د لومړني بنوونځي زده کړې په مکمله توگه سرته ورسوي.

☆ هر يو ماشوم حق لري ترڅو په درې يا پښتو ژبه درسي مواد ترلاسه کړي.

☆ هر يو ماشوم حق لري ترڅو د مشفقو اولايکو بنوونکو له خوا ورته درس ورکړ شي.

www.libtool.com.cn

وظيفي (مکلفيتونه):

☆ هر ماشوم بايد په ډيره ځيرتيا سره زيار وباسي ترڅو په ډيره سمه توگه خپلې وظيفي سرته ورسوي. نرينه او بنځينه زده کونکي بايد تر ممکنه حده پورې خپلې کورنۍ وظيفي په سمه توگه سرته ورسوي.

☆ هر زده کونکي مکلف دی چې ورکړل شوي درسي مواد سم وساتي.

☆ هر يوزده کونکي بايد پخپل وخت بنوونځي ته حاضر شي او بې له اجازې څخه له غير حاضري څخه ډډه وکړي.

سربنوونکي:

دا غوره ده چې سربنوونکي د بنوونکي د روزنې له موسسې، د بنوونکي او روزنې، ادبياتو يا د ساينس له فاکولتې څخه فارغ التحصيل

شوی وی او د بنوونکي او سربنوونکي تجربه ولری.

که چیری پدی صفاتو سره یو سربنوونکي موجود نه وی، نو کیدای شي هغه څوک سربنوونکي وټاکل شي چی لدی نه کښته تحصیل ولری.

په هر حال، یواځی په استثنائی توگه هغه کسان چی تعلیمات یی د دولسم ټولگی له سویی څخه ټیټ دی د سربنوونکو په حیث قبلیری. د سویډن د کمیتی مشاوران به د سربنوونکو داسخدام په هکله مشوره ورکوی او د هغوی کفایت او وړتوب به پرتله (ارزیابی) کوی.

د سویډن د کمیتی د کارکونکو له خوا هر کال د سربنوونکي د پوهی، د هغه د تدریسی مهارتونو او اداري چارو په باب ارزیابی سرته وسیږی. کوم سربنوونکي چی په اداري چاروکی ضعیف وي یا د اداري چارو د سرته رسولو استعداد نلری، باید بدل شي.

سربنوونکي یو مهم شخص دی، ځکه دی د بنوونځی مشروي او په کلی کی د بنوونی او روزنی نمایندگی کوی. سربنوونکي باید د خپل محل یو ستایل شوی او منل شوی شخص وی او د محل د خلکو لپاره د یوه غوره مثال نمونه وی. دی باید بنوونی او روزنی ته د اسلامی ارزښتونو پربنا ښه شهرت ورکړی.

سربنوونکي باید زیار وباسی ترڅو د محل له خلکو بنوونکو او زده کوونکو سره ښه مناسبات وساتی. سربنوونکي باید په لوړه پیمانه د محل خلک و هڅوی ترڅو د بنوونځی په چارو کی برخه واخلي.

سربښوونکي بايد ټول زده کونکي و هڅوي ترڅو هغوي پخپل وخت په
ښوونځي کې حاضر وي او همدارنگه د ښوونځي نظم، پاکوالي او
دسپلين ته ارتقا ورکړي.

حقونه (حقوق): www.libtool.com.cn

☆ سربښوونکو حق لري ترڅو هغه د نظارت د نورمونو د نتيجو په
باب کوم چې د سويډن د کميټي د مشاورانو له خوا تکميل شوي او
همدارنگه د کلني ارزيايي له نتيجي څخه خبر شي.

☆ سربښوونکي حق لري چې د سويډن د کميټي له امکاناتو څخه د
عملي زده کړې په خاطر کله چې دا کار ممکن او ضروري وي ګټه واخلي.
☆ ښوونکي حق لري ترڅو ټول هغه مواد چې په اداري او تدريسي
چارو پوري اړه لري ترلاسه کړي.

☆ سربښوونکي حق لري چې د ښوونکي د تقرر او عزل په باب نظر
ورکړي.

☆ د سربښوونکي د معاش ورکړه د سويډن د کميټي د دريمي درجي
يا سطحې په انډول سر ته رسيزي او دا معاش په هرو دريو مياشتو او د
عمومي رخصتي په وختونو کې هم ورکول کېږي.

☆ سربښوونکي حق لري ترڅو خپل نظر يا شکايت د سويډن د
کميټي (SCA) د ښوونې او روزنې مدير، (SCA) د ساحوي دفتر رئيس
يا د (SCA) عمومي رئيس ته وړاندې کړي.

وظیفی (مکلفیتونه):

☆ سر بنوونکی باید بنوونکی حمایه کړی او بنوونکو ته مشوره اولار بنوونه وکړی او همدارنگه د زده کړی یوه عالی تدریسی شکل او سمی نتیجی ته اړتیا ورکړی.

☆ سر بنوونکی مکلفیت لری ترڅو د ورسپارل شوو درسی موادو سمه ساتنه او خوندي کول مراعات کړی او دا مواد په مساویانه توگه هم زده کونکو او هم بنوونکو ته وویشي.

• سر بنوونکی دا وظیفه هم په غاړه لری ترڅو د درسی موادو د ویشلو کتاب په سمه توگه وساتي.

☆ سر بنوونکی د ټولو زده کونکو د نومونو ثبتولو مسئولیت په غاړه لری او دا رنگه باید هغه کتاب چی پکی نومونه ثبت شوی دی په ښه توگه وساتي.

دی باید د بنوونځی د درسی کال له پیل کیدو څخه یوه میاشت کی مخکی تیاری ولری ترڅو د راتلونکی کال لپاره ثبت نام وکړی.

☆ سر بنوونکی مکلفیت لری ترڅو هر ټولگی ته بنوونکی تعین کړی او هم د تدریسی کال په پیل کی درسی تقسیم اوقات جوړ کړی.

☆ سر بنوونکی مکلف دی ترڅو د زده کونکو او بنوونکو د کلاس په کتابونه او ترقی تعلیمونه په سمه توگه په کار واچوی.

☆ سربښوونکي مکلف دی ترڅو خپل اطمینان حاصل کړي چې د بښوونځي ټول کلني امتحانونه اخیستل شوي او نتیجې یې د افغانستان لپاره د سویډن د کمېټې مشاورانوته سپارل شوي دي.

☆ همدارنګه سربښوونکي دنده لري ترڅو هغه کتابونه چې د ادارې چارو لپاره په کار اچول کېږي، لکه د اطلاعاتو کتاب، جلسو یا غونډو کتاب، د مراسلاتو کتاب او د حسابونو ساتلو کتاب او نور په سمه توګه وساتي.

☆ سربښوونکي په عام ډول له څلورم څخه تر شپږم ټولګي پورې د تدریس چارې په غاړه اخلي.

د شاګردانو او بښوونکو د شمیر له مخې او د شفتونو او الحاقونو له نظره د سربښوونکي د درسي ساعتونو شمیر په اوښي کې شپږو څخه تر دولسو پورې د تغیر په حال کې وي.

کله چې د سویډن د کمېټې لخوا د روزني کورسونه د ایریزې باید سربښوونکي یکي ګډون وکړي.

سربښوونکي باید د سویډن د کمېټې کارکونکو ته کله چې هغوی له بښوونځي څخه کتنه یا نظارت کوي د کار زمینه برابره کړي او هم که ضرورت پېښ شي ورته د اوسیدولو ځای برابر کړي.

سربښوونکي باید یې له قانوني دلیل له خپلي وظیفې څخه غیابت ونلري. غیر قانوني غیابت دده د پرطرفي سبب کیدای شي.

د سربښوونکي لپاره په اعظمي حد يعني تر دريو ورځو پوري د ناروغۍ له کبله غيابت، سره له معاشه د يوه تعليمي کال په ترڅ کې، بي له دې چې د ډاکټر تصديق راوړل شي د قبول وړ دی. په يوه تعليمي کال کې تر اعظمي حده يعني تر شلو ورځو پوري د ناروغۍ له کبله رخصت گنل کيدای شي او د معاش مستحق هم گرځي، پدې شرط چې دده ناروغتيا د يوه طبيب له خوا تصديق شوی وي.

د ناروغۍ وختي که دوو مياشتو څخه زياتيږي، نو بيا د سربښوونکي د برطرفي سبب گرځي.

د شخصي کار د اجرا کولو لپاره د تعليمي کال په اوږدو کې تر پنځو ورځو پوري رخصت اخيستلای شي او معاش هم ورته ورکول کيږي د شخصي کار له کبله له پنځلسو ورځو څخه زيات غيابت د هغه د برطرفي علت کيدای شي.

د بنځينه سربښوونکو لپاره ۴۰ ورځي ولادي رخصتي قانوني گنل کيږي.

بښوونکي:

بښوونکي بايد ترجيحاً د بښوونکي د روزنې له موسسې يا د پوهنتون او روزنې، ادبياتو يا ساينس له پوهنځيو څخه فارغ التحصيل شوي وي. يواځې په استثنائي توگه هغه بښوونکي چې دتحصيل درجه ئي له

دولسم ټولګې څخه ټيټه وي د قبول وړ بللای کيږي د سويډن د کميټې د بنوونځيو مشاوران د بنوونکو د مقرري په باب توصيه ورکولای شي او دهغوی وړتيا ارزيايي کولای شي.

د سويډن د کميټې د بنوونځيو مشاوران د بنوونکو ارزيايي د دهغوی د تدریسي وړتيا او د درس ورکولو د مهارت په برخوکې تر سره کولای شي. يو بنوونکی چې د درس ورکولو په مهارتونو کې ضعف ولري، بايد پرځای يې بل څوک مقرر شي.

يو بنوونکی د محل د خلکو تر منځ يو مهم شخص بلل کيږي ځکه هغه په يوه کلي يا محله کې د بنوونې او روزنې نمايندګی کوي. دی بايد د محل د خلکو په منځ کې يو ستايل شوی او قبول شوی غړی وي. هغه بايد د اسلامي ارزښتونو په چوکاټ کې بنوونې او روزنې ته شهرت ورکړي او د زده کونکو لپاره بايد يو غوره مثال وي. بنوونکی بايد په ډيره محبت آمیزه توګه له زده کونکو سره برخورد وکړي او ټولو زده کونکو ته په يو ډول نظر ولري.

بنوونکی يا بنوونکی بايد د زده کړې د يوه تشويقي محيط د پرمختيا په اړوند زيار وباسي او په دوامداره توګه د سمو تدرسي مهارتونو لاسته راوړلو لپاره په لټون کې وي.

د بنوونکي هڅه بايد دا وي تر څو ټول زده کونکی د هر مضمون هدفونه په هر ټولګې کې لاسته راوړي او ټول زده کونکی تر شپږم ټولګې پورې په بنوونځي کې پاتې شي.

ښوونکي بايد د خپلو همکارو ښوونکو په مقابل کې د همکارۍ او ګډو
هڅو د نظر خاوند وي. او د محل له خلکو سره ښې اړيکې وساتي.
دی یا دا بايد ټول زده کونکي وهڅوي ترڅو هغوی تل د حاضري
پابندۍ وکړي، په ښوونځي کې نظم، پاکي او دسپلین ته پرمختيا ورکړي.

www.libtool.com.cn

حقونه (حقوق):

ښوونکي حق لري چې د سويډن د کميټې د مشاورانو له خوا د
تدريس او ښوونې او روزنې په اړوند موسته (حمایت) او توصیه ترلاسه
کړي.

ښوونکي حق لري ترڅو د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې له خوا دا
امکان او ضرورت په وخت کې روزنه ترلاسه کړي.

ښوونکي حق لري ترڅو وروسته له هغه چې د روزنې په کورس کې
ګډون وکړي، د سويډن د کميټې د مشاورانو له خوا ورسره تعقيبې
ملاقات سرته ورسېږي.

ښوونکي حق لري چې دهغو مشاهداتي فورمو له نتيجو کومې چې
د سويډن د کميټې د مشاورانو له خوا خانه پورې شوي وي. او همدارنګه
د کلنۍ ارزيايي له نتيجو څخه ځان خبر کړي.

☆ هغه ښوونکي چې د تحصيل درجه يې له دولسم ټولګي څخه لوړه
وي (يا د ديني علومو معادل تحصيل ولري) هغوی د دوهمې (۲) درجې
معاش د سويډن له کميټې څخه اخلي، او هغه ښوونکي چې تحصيلات

بي له دولسم ټولگي څخه کښته دی د اولي (۱) درجي معاش ورته ورکول کيږي د ښوونکو معاش لږ تر لږه په هرو دريو مياشتو کې د عمومي رخصتيو دورځو د معاش په شمول ورکول کيږي

☆ ښوونکي حق لري چې خپل نظريات يا شکايتونه د سويډن د کميټي د ښوونې او روزنې مدير، د سويډن د کميټي ساحوي رئيس او بالاخره د سويډن د کميټي عمومي رئيس ته وړاندي کړي.

وظيفي (مکلفيتونه):

☆ يو ښوونکي د يوې اونۍ په ترڅ کې له ۲۴ تر ۳۰ ساعتونو پورې درس ورکوي.

☆ يو معلم بايد مخکې له درس ورکولو مکمله آماده شي ولري.

☆ ښوونکي مکلفيت لري ترڅو د ترقی تعليم او حاضرۍ کتابونه په سمه توګه وساتي.

☆ ښوونکي د بشپړ تعليمي کال د آزموينو د سوالونو جوړولو او آزموينو اخيستلو مکلفيت او مسؤليت لري.

☆ ښوونکي مکلفيت لري چې په هغو غونډو (جلسو) کې ګډون وکړي چې سربښوونکي ورته رابللي وي.

☆ ښوونکي مکلفيت لري ترڅو د روزنې په هغو پروګرامونو کې چې د سويډن د کميټي له خوا وړاندې کيږي ګډون وکړي.

☆ بنوونکی باید د سویدن د کمیتی د کارکونکو هئیت ته کوم چی د بررسی لپاره له بنوونخی څخه کتنه کوی سم شرائط آماده کړی.

☆ بنوونکی باید بی له قانونی دلیلہ غیابت ونلري. غیر قانونی غیابت به دهغه د برطرف کیدو سبب وگرځی.

☆ د ناروغتیا له کبله اعظمی تر دریو ورځو با معاشه غیابت دتول تعلیمی کال په دوران کی جواز لری بی لدی چی کوم طبیب دهغه د ناروغی تصدیق کړی وي.

د ناروغی د رخصتی اعظمی حد تر شلو ورځو پوری په یوه تعلیمی کال کی جواز لری اوه داسی ناروغی په وخت کی د معاش هم مستحق کیدای شی خو پدی شرط چی یو طبیب د هغه ناروغی تصدیق کړی وي. د ناروغی هغه رخصتی چی له دوو میاشتو څخه زیاته وی د بنوونکی د برطرفی سبب کیږی.

☆ د شخصی کارونو په خاطر تر پنځو ورځو پوری غیر حاضری دیوه تعلیمی کال په ترڅ کی جواز لري. که چیری تر پنځلسو ورځو څخه د شخصی کا په خاطر غیابت زیات شی نو دا به د بنوونکی د برطرفی سبب وگرځی.

☆ بنځینه بنوونکي تر ۴۰ ورځو پوری د ولادی رخصتی مستحق دي.

ښوونځي اکمالوي چې په هغو کي د سربښونکو په شمول ۵۵۰۰
ښوونکي معاش اخلي او ۱۵۵۰۰۰ زده کوونکي پکي لومړني تعليمات
زده کوي. دا يوه داسي لويه مؤسسه ده چې دستور العملونو او لارښوونو
ته اړتيا لري ترڅو په سمه توگه وچليږي.

د سويډن د کميټي لخوا اکماليډونکو ښوونځيو لپاره دا عمومي
دستور العملونه د ښوونځيو شاگردانو او کارمندانو لپاره حقوق او وظيف
موجوده خاليگاه دکوي ترڅو د ښوونځيو په اداره کولو او نظارت کي ښه
والي راشي.

هدف دا دی چې د افغانستان لپاره د سويډن کميټي لخوا
اکماليډونکو ښوونځيو کي د ښوونځيو کارمندان په خپلو ورسپارلو شوو
دندو کي د مسلکي کارمندانو په حيث رهنمائي شي. همدا راز ددغه
سند څخه مقصد د افغانستان لپاره د سويډن د کميټي لخوا د تعليم او
تربي د اکمالولو په برخه کي د ښوونې او روزنې رياستونو او ټولنيو ته
معلومات ورکول دی.

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټي کومک کول په دی شرط دی
چي د افغانستان لپاره د سويډن د کميټي لخوا د اکماليډونکو ښوونځيو
لپاره عمومي دستور العملونه د ښوونځيو د شاگردانو او کارمندانو لپاره
حقوق او وظيف ومنل شي. د سويډن د کميټي لخوا په اکماليډونکو
ښوونځيو کي ټولو ښوونکو ته لازم دي چې ددغو ليکلو شوو اصولو او

ملازمین (ساتونکی):

ملازمین باید ډیر د اعتماد وړ او امانت دار اشخاص وی او په دوی کید د نظم او نسق احساس وجود ولري.

یو ملازم د ورځي له خوا له بنوونځي سره همکار وی او بل ملازم د شپي له خوا د بنوونځي څارنه او پېراه داری کوي. هغه ملازم چی د شپي له خوا وظیفه اجرا کوي د محل د خلکو له خوا حمایه کیږي. ملازمین باید هڅه وکړي چی د محل له خلکو، بنوونکو او زده کونکو سره ښی اړیکي وساتي، دوی باید ټول زده کونکی په حاضري باندی پابندی ته وهڅوي، او په بنوونځي کی نظم او پاکوالی ته ارتقا ورکړي یو ملازم درخصتو په ورځو کی هم د بنوونځي ساتنه په غاړه لري.

حقونه (حقوق):

☆ ملازمین حق لري ترڅو د افغانستان لپاره د سويډن له کمیټي څخه تنخوا لاسته راوړي.

☆ ملازمین حق لري چی د تعلیمي کال په اوږدو کی تر ۴۰ ورځو با معاشه غیابت یا رخصتی ولري. پدی شرط چی دا ډول غیابت د سر بنوونکو له خوا مخکی له مخکی تائید شوی وي.

☆ ملازمین حق لري تر څو خپلی نظريي یا شکایتونه د تعلیم او تربی مدیر، د ساحوی دفتر رئیس یا د سويډن د کمیټي عمومی رئیس ته وړاندی کړي.

وظیفی (مکلفیتونه):

هغه ملازم چی د ورځی له مخه وظیفه اجرا کوی له سر بنوونکی سره په داسی چارو کی مرسته کوي چی ترینه غوښتل کیږی، د مثال په توگه د بنوونځی دننه او دباندی شاوخوا پاکول، د پاکو اوبو تدارک کول او د تحویل خانۍ سم نظم ساتل.

یو ملازم که له خپلی وظیفی بی له کومه دلیل غیابت ولري نو له وظیفی څخه به برطرف کیږی. یواځی د هغه غیابت معاش به ورکول کیږی چی د ناروغی په وجه منع ته راغلی وي.

د یوه کال په اوږدو کی یواځی دری ورځی اعظمی حد غیابت بی لږی چی د ډاکتر تصدیق ولری مجاز دی.

په اعظمی حد تر شلو ورځو پوری د ناروغی رخصتی د یوه کال په دوران کی جواز لری چی یوه طبیب بی تصدیق کړی وی.

هغه د ناروغی رخصتی چی تر دوو میاشتو زیاته وی. د ملازم د برطرفی سبب گرځی.

ضمیمه:

۱- موافقه: د سوبین د کمیتی د بنوونی او روزنی مدیر - د

بنوونځی سر بنوونکی.

۲- د موافقی فسخه کول

موافقه:

د هغو عمومي دستوالعملونو په بنياد:

کوم چې د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې د اکمال کيدونکو
بنوونځيو په اړه او د بنوونځيو د زده کونکو او کار کونکو د حقونو او
مکلفيتونو په اړوند وضع شوي.

د E بنوونځي په کلي،

ولسوالي، ولايت، کي

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې له خوا مرسته او حمايت تر

لاسه کوي، د بنوونځي کار کونکي موافقه لري چې له هغو مقرراتو سره

سم چې په پورتنۍ سند کې ذکر شوی کار وکړي.

نېټه:

د بنوونځي له خوا

افغانستان لپاره د سويډن د کميټې له خوا

سر بنوونکي

د بنوونې او روزنې ساحوي مدير

د موافقي فسخه كول:

سرله
مرسته د
کړی ده.
نیتی څخه د افغانستان لپاره د سویډن کمیټی خپله
E بنوونځی لپاره چی په
ولسوالی،
کلی،
ولایت کی موقعیت لری بنده
www.libtool.com.cn

د افغانستان لپاره د سویډن د کمیټی له خوا

د ساحوی دفتر د بنوونی او روزنی مدیر

ARIC

B

6.49

SCA

9402

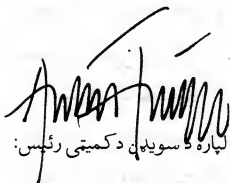
www.libtool.com.cn

د افغانستان لپاره د سويډن کمیټه

قوانینو پیروی وکړی او سربینوونکی مکلف دي چي دا سند لاسلیک کړی.

بنائى چى دسويډن د کمىتى لخوا اکماليدونکو مکاتبو لپاره د عمومى دستور العملونو د مکاتبو د شاگردانو او کارمندانو لپاره د حقوقو او وظيفو د تعبير په برخه کې شکونه او غلط فهمی را پیدا شي، چى معمولاً د مذاکراتو له لاری واضح او روښانه کيږی. په هر حال په آخرني فرصت کې د افغانستان لپاره د سويډن کمیته دا حق ځانته خپلوي چى د موافقې د نشتوالی په ښه کې د مکاتبو اکمال قطع کړی.

د افغانستان لپاره د سويډن د کمىتى رئيس:

تاريخ: اپريل ۱۹۹۹

د افغانستان لپاره د سويډن کمیټه

د افغانستان لپاره د سويډن کمیټه په ۱۹۸۰م (سیلادی) کال کې د شوروي پاليسۍ د افغانستان مخخه د شوروي د قواو د ايستلو او د ملي خپلواکي ترلاسه کولو لپاره د افغانستان د خلکو د مبارزې د ملاتړ کولو په مقصد جوړه شوه.

د افغانستان لپاره د سويډن کمیټې د ۱۹۸۲م کال راهيسې د روغتيا، بنووني او روزنې او کرهڼې په چارو کې د افغانستان د خلکو سره د بشر دوستۍ مرستې کړې دي.

د سويډن کمیټه خپلو کومکونو لپاره يوه پاليسۍ لري چې د يادې شوی کمیټې د غړو او بورډ (رئيسه هیئت) د فيصلې په نتیجه کې منځته راغلی ده. په دې پاليسۍ کې يادونه شوی ده چې د سويډن د کمیټې مرستې د افغانستان په اطرافي (کليوالي) سيمو کې د غريبو خلکو لپاره دي.

د سويډن د کمیټې په دريځ کې يو غوره اصل دا دی چې د بيلابيلو سياسي، مذهبي او نژادي ډلو په اړوند په بشپړ ډول بې طرفانه دی. بل اصل ئی دا دی چې ټول فعاليتونه بايد داسې طرح شي چې راتلونکي افغاني ټولنه هغه دخپلو امکاناتو او وسايلو په واسطه پرمخ بوځي. د

محلی خلک باید په یوه شکل سره په فعالیتونو کې برخه واخلي. د کومکونو پالیسي ټینګار کوي چې د نجونو تعلیمي فرصتونو ته باید خاصه پاملرونه وشي. د ښوونې او روزنې د پروګرام مالي منابع په انفرادي ډول سره د سویډن د خلکو، د سویډن د حکومت او د اروپا له اتحاد ټي څخه عبارت دی، په سویډن کې د ۲۰۰،۰۰۰ تنو شاوخوا کې په منظمه توګه په افغانستان کې د سویډن د کمیټې د کارکولو په مقصد مرستې کوي. په اوسني حال کې د افغانستان لپاره د سویډن کمیټه د ۵۵۰ په شمیر لومړنۍ ښوونځي په اتلسو (۱۸) ولایتونو کې اګمالوي چې په هغو کې ۱۵۵۰۰۰ تنه شاګردان له تعلیمي موادو او ۵۵۰۰ تنه ښوونکي له معاش څخه کثور کېږي. د ښوونکو روزنه هم د تعلیمي پروګرام یوه مهمه برخه ده. د افغانستان لپاره د سویډن کمیټې د ښوونځیو ۱۵۰ ودانۍ ابادې کړې دي. د لویانو د سواد زده کړه د ښوونې او روزنې د پروګرام یوه کوچنۍ برخه شمیرله کېږي.

د افغانستان لپاره د سویډن د کمیټې مرکزي دفتر د پاکستان په پېښور کې واقع دی. درې سیمه ایز دفترونه ټي په افغانستان کې د ننه په جلال آباد، غزني او تالقان کې واقع دي. د سیمه ایزو دفترونو د ښوونې او روزنې هره څانګه یو تن مدیر، دوه تنه د دفتر ۱۵ - ۲۰ په شاوخوا کې د مکتب مشاوران لري.

شمیر و لایتونو کې د افغان...

روزنې د پروګرام

عمومي دستور العملونه:

د ښوونځي د اکمال لپاره غوښتنلیک ورکول:

پخوا تر هغې چې مکتب د اکمال لپاره په نظر کې ونیول شې باید د سیمه ایزو دفترنو څخه یوه ته غوښتنلیک ورکول شي. څرنگه چې د بودجې د محدودیتونو په نسبت د سويډن د کمیتي لپاره د ښوونځیو د اکمالولو امکانات محدود دي، نو هر کال د نوو ښوونځیو د اکمالولو لپاره لږ فرصت موجود دی. د نوو مکاتبو د اکمال لپاره ډیر مهم مشخصات په لاندې ډول دي:

- د ښوونځي فعالیتونه د یوې مودې راهیسې روان وي.

- ښوونځی لومړنی ښوونځی وي.

- ښوونځی په اطرافي (کلیوالي) سیمه کې وي.

- ښوونځی د جنگونو څه د مخه موقعیت کې وي.

- لږ تر لږه، ۷۰ تنه شاگردان مکتب ته حاضرېږي.

- نسبتاً تکړه ښوونکي هلته پیدا کېږي.

- مکتب د مؤسسې لخوا نه اکمالېږي.

حق لري.

بنوونځی:

لومړني بنوونځي:

هدف: - هدف دا دی چې په افغانستان کې د لومړنیو تعلیماتو بیا له سره پیل کولو کې مرسته وکړي او د دې په نتیجه کې د زده کړې حاصل کتور او په کار راشي. د افغانستان لپاره د سویډن کمیټه هڅه کوي چې بنوونځی په داسې ځای کې اګمال کړي چې د جنګ دوختونو څخه د مخه هم هلته مکتب موجود و. ټول هغه بنوونځي چې د افغانستان لپاره د سویډن کمیټه ئې اګمالوي (پرتله له کورنیو بنوونځیو څخه) لومړني بنوونځي وي. د دې لپاره چې د بنوونځیو اګمال لا زیات ښه شي، ځنې بنوونځي ضمايم لري لکه د نجونو بنوونځي چې د بل بنوونځي ضمیمه کیدای شي.

کورني بنوونځي:

د افغانستان لپاره د سویډن کمیټه هڅه کوي چې د نسوانو زده کونکو شمیر زیات کړي. په هغه ځای کې چې د مکتب ودانۍ شته، پس له ما سپښینه باید هلته د نسوانو ټولګې جوړ شي، او په دغه ترتیب د مکتب له ودانۍ څخه په زیاته اندازه ګټه اخیستله کیږي.

کله چې لومړني بنوونځي په لږې ځای کې وي په دې صورت کې د نجونو لپاره کورنۍ مکتب جوړیدلای شي.

توین (جوره) بنوونځی:

ځینی بنوونځی د توین بنوونځیو په نوم یادیزی چی د سویلین د بنوونځیو سره خاص اړیکی لری.

www.libtool.com.cn

شاملیدل:

په لومړنی ټولگی کی د شاملیدو لپاره د شاگرد عمر باید اوه (۷) کاله وی. د زده کوونکی د نومونو ثبتول باید د بنوونځی د تعلیمی کال له پیل کیدو څخه یوه میاشت دمخه وشي. هغه زده کوونکی چی د بنوونځی د تعلیمی کال له پیل کیدو څخه یوه میاشت وروسته شاملیری باید مخکی تر شاملیدو ئی تعلیمی سویه و آزمایله شی. هغه شاگردان چی د لومړنی ټولگی څخه په لوړو ټولگیو کی نیغ په نیغه د شاملیدو لپاره غوښتنلیک ورکوي هغوی باید هم مخکی تر شاملیدو و آزمایل شي (از موینه تری واخیستله شی).

په هر ټولگی کی د زده کوونکو شمیر:

په ۱-۳ ټولگیو کی د شاگردانو شمیر باید له ۳۰ څخه زیات نشی (دغه شمیر د هغو شاگردانو لپاره اټکل شویدی چی تل حاضروی). د ۱-۳ ټولگیو د جوړیدو لپاره د شاگردانو شمیر لږ تر لږه ۱۵ دی. کله چی

د زده کوونکو شمیر دیر لږ وی باید دوه ټولگی د څو صنفی په نوم په یو ټولگی کی سره یو ځای شي.

د بنوونځی کارمندان:

هر لومړنی بنوونځی (چې تر دریم نور ټولگی لري) پرته د کوچنیوالی او لوی والی په نظر کی نیولو سره یو سر بنوونکی لري. هر ټولگی یو بنوونکی لري. هر بنوونځی یو ملازم لري. په هغه ځای کی چې بنوونځی ودانې لري د شپې لخوا ئې د ساتونکي مسئولیت د خلکو په غاړه دی.

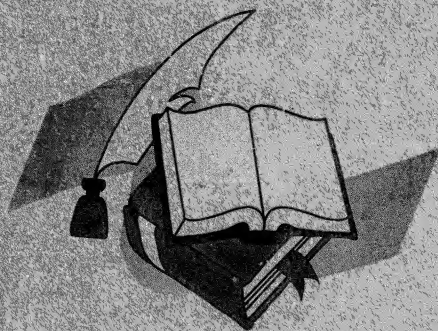
تعلیمی کال:

تعلیمی کال باید تل ۹ میاشتی یعنی ۲۲۲ ورځی وي. په عادی توګه د ګرمسپرو بنوونځیو تعلیمی کال د سپتمبر د میاشتی د ۵ نیټی څخه د دسمبر د میاشتی تر ۵ پوری وي.

که د هوا حالاتو یا نورو شرایطو په ټاکلی نیټه د مکتب د پیل کیدو باختمیدو مخنیوی وکړ، د زده کوونکو د درس ضایع شوی وخت باید د ورځنیو درسونو د وخت په اوږدولو یا د عمومي رخصتی د وخت په راکمولو سره جبران کړی.

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې لخوا
د اکماليدونکو بنوونځيو لپاره
عمومي دستور العملونه

د بنوونځي د شاگردانو او کارکونکو حقوق او دندې

۱۳۷۸ هجري شمسي

د افغانستان لپاره د سويډن د کميټې لخوا
د اکماليدونکو ښوونځيو لپاره
عمومي دستور العملونه

د ښوونځي د شاگردانو او کارکونکو حقوق او دندې

۱۳۷۸ هجري شمسي